การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

Financial Preparation and Economic and Social Characteristics Affecting Financial Planning before Retirement Age

ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล

Sasipaphat Chotsuwaphattaranikul

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2566

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

Financial Preparation and Economic and Social Characteristics Affecting Financial Planning before Retirement Age

ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล

Sasipaphat Chotsuwaphattaranikul

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ
ชื่อ นามสกุล	ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา	การบัญชี
คณะ	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัทรียา เห็นกลาง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวลี ไม้สัก)
วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

ชื่อ นามสกุล ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล

ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชา การบัญชี

คณะ บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ 2) เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรก่อนวัยเกษียณ ในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 249 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ยกเว้น จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน, เศรษฐกิจ, สังคม, การวางแผนทางการเงิน

Independent Study Title Financial Preparation and Economic and Social Characteristics Affecting Financial Planning before Retirement Age
Author Sasipaphat Chotsuwaphattaranikul
Degree Master of Business Administration
Field Study Accounting
Faculty Business Administration
Academic Year 2023

ABSTRACT

This research aimed to 1) study financial preparation affecting financial planning before retirement age, and 2) study economic characteristics and society affecting financial planning before retirement age. The sample group consisted of pre-retirement population in Bangkok. Data were collected using questionnaire for 249 samples. Statistics used in data analysis were descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics: Multiple Regression analysis.

The results found that financial preparations and economic and social characteristics affected financial planning before retirement age. It was excepted for number of family members that did not affect financial planning before retirement age at the significance level of 0.05.

Keywords : Financial Preparation, Economy, Society, Financial Planning

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ” ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมถึงการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มแรก จนทำให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานและกรรมการการสอบค้นคว้าอิสระทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องของการค้นคว้าอิสระมาโดยตลอด รวมทั้งพนักงานทุกท่านที่ช่วยทำแบบสอบถามซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าอิสระเล่มนี้อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว ญาติ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิจัยเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยมีแรงผลักดันและมีกำลังใจในการทำวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ในวันนี้

ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 คำนิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	10
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	20
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	21
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	25
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	26
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	28
4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา	30
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	35
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	37
5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	39
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	46
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	47
ภาคผนวก ข หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม	54
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	55
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	56

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
4.1	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านเพศ	21
4.2	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านอายุ	22
4.3	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านสถานภาพ	22
4.4	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านระดับการศึกษา	23
4.5	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านอาชีพ	23
4.6	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	24
4.7	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้ครัวเรือน	24
4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ในด้านของการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	25
4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินในด้านการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ	26
4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจ สังคมในด้านค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค	26
4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจ สังคมในด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว	27
4.12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจ สังคมในด้านที่อยู่อาศัย	28
4.13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณในด้านอายุที่เริ่มออม	29
4.14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณในด้านวิธีการออมเงิน	29
4.15	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณในด้านการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	30
4.16	แสดงค่าการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	31
4.17	แสดงค่าการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	31

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.18	แสดงค่าการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	32
4.19	แสดงค่าลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ	32
4.20	แสดงค่าค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	33
4.21	แสดงค่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	33
4.22	แสดงค่าที่อยู่อาศัย ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	34

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 แนวโน้มของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย	1
1.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย	5

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2562 นับเป็นปีแรกในประวัติศาสตร์ที่ประเทศไทย มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยประชากรผู้สูงอายุในปี 2562 มีมากถึง 11.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ของประชากรทั้งหมดจำนวน 69.3 ล้านคน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564) และในขณะที่สถานการณ์ของประเทศไทยนั้น จำนวนผู้สูงอายุมีตัวเลขเทียบเท่ากับประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ ซึ่งถือว่ามีอัตราการเติบโตเป็นอันดับ 3 ในทวีปเอเชีย รองมาจากประเทศเกาหลีใต้และประเทศญี่ปุ่น โดยประเทศไทยได้เข้าใกล้สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ขณะที่ตัวเลขของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 พบว่าประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น 66.5 ล้านคน เฉพาะผู้สูงอายุ มีมากถึง 11.1 ล้านคน หรือคิดเป็น 16.73% (กรมสุขภาพจิต, 2563)

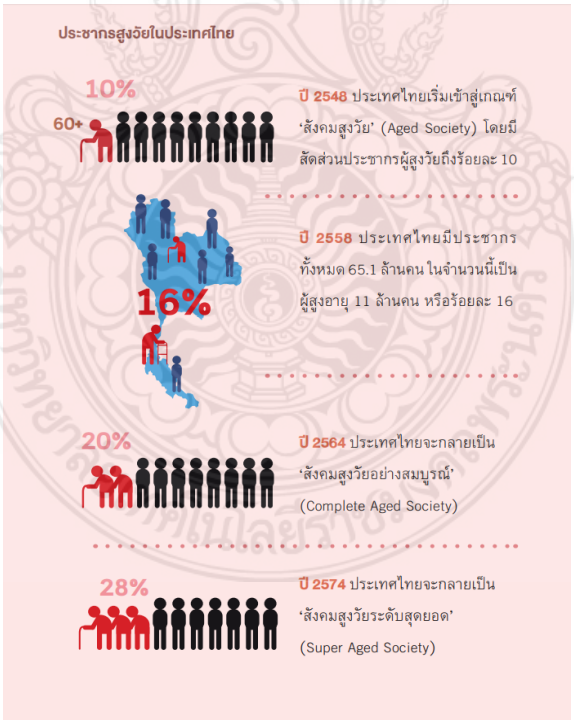

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย
ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.)

จากภาพที่ 1.1 แนวโน้มของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยจะเริ่มเข้าสู่เกณฑ์สังคมสูงวัย (Aged Society) โดยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงวัยถึงร้อยละ 10.0 และในปี 2558 ประเทศไทยจะมีประชากรทั้งหมด 65.1 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุ 11 ล้านคน หรือร้อยละ 16 และในปี 2564 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) และในปี 2574 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2564)

จากการคาดการณ์ในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20.0 หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 14.0 ของประชากรทั้งประเทศ และจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด จะมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งจะมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 28.0 ของประชากรในประเทศ ในปี 2574 (การเงินการคลัง, 2563)

การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่วัยเกษียณนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเมื่อการมีอายุที่ยืนยาวขึ้นก็ย่อมหมายถึง การใช้ชีวิตภายหลังการเกษียณที่ยาวนานยิ่งขึ้น ดังนั้น บุคคลจึงต้องมีการเตรียมตัวไว้ล่วงหน้าในทุกมิติ ในทั้งด้านร่างกาย จิตใจ การเงิน เศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากชีวิตมีความไม่แน่นอน และความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ที่ทำให้คนมีอายุยืนยาวขึ้น ส่งผลให้ระยะเวลาการใช้เงินนานขึ้นและด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต (กษมา สุขสารพันธ์, 2563) การเตรียมความพร้อมก่อนวัยเกษียณนั้น เป็นการวางแผนการดำเนินชีวิตในวัยหลังเกษียณอายุ ทำให้ต้องมีการเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพ จิตใจ การเงิน และสังคม และควรเตรียมการตั้งแต่อยู่ในวัยทำงาน เนื่องจากหากถึงวัยเกษียณอายุแล้วย่อมหมายถึงการไม่มีรายได้ประจำอีกต่อไป (นวลทอง วจะรักษ์เลิศ, 2564)

การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อวัยเกษียณมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ ความไม่แน่นอนในอาชีพ เศรษฐกิจมีความผันผวนสูง การแข่งขันในงานสูง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมเป็นลักษณะแบบปัจเจกบุคคลมีมากขึ้น ความคาดหวังที่จะได้รับการดูแลจากคนในครอบครัวหรือลูกหลานมีน้อยลง อันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต ซึ่งการเตรียมความพร้อมในระยะยาวส่งผลดีต่อสังคมโดยรวม และโดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการวางแผนด้านการเงิน จะช่วยให้ชีวิตหลังเกษียณอายุเป็นช่วงเวลาแห่งความสุข ซึ่งการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้บุคคลมีแนวทางในการวางแผนทางการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง (อารีย์ แผ้วสกุลพันธ์, 2561)

ในงานวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” (ยุทธพงษ์ จักรคม, 2565) พบว่า การเตรียม

ความพร้อมด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก (M = 3.66, SD = 0.77) เนื่องจากเงินเป็นอีกปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้ดำรงชีวิต การให้ความสำคัญอย่างยิ่งเรื่องการวางแผนทางการเงินไว้แต่เนิ่น ๆ เพื่อเตรียมการเกษียณอายุ เป็นการวางแผนที่จะดำรงอยู่อย่างไม่ขัดสน ช่วงบั้นปลายอาจมีการเตรียมความพร้อม เรื่องการจัดสรรเงินบางส่วนไว้ใช้ในชีวิตภายหลังเกษียณอายุ อีกทั้งการปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดก่อนเกษียณอายุ ซึ่งเมื่อมีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน บุคลากรมีความมั่นใจอย่างยิ่งถ้าหลังเกษียณอายุมีเงินเก็บสะสมไว้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้การมีสถานภาพสมรสแล้วและมีบุตรอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น ทำให้มีการวางแผนด้านการเงินและการใช้จ่ายให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น ดังนั้นจากงานวิจัยที่กล่าวมา การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าถ้าหากมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่เนิ่น ๆ มีการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินตั้งแต่อายุน้อย ๆ จะทำให้เกษียณอายุไปแล้วนั้นไม่มีปัญหาทางด้านการเงิน

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 5,494,932 คน (พรลภัส วุฒิรัตนรักษ์, 2566) และจำนวนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครมีมากที่สุด มีจำนวน 1,239,757 คน (กรมการปกครอง, 2566) กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีจำนวนคนอาศัยอยู่มากและมีจำนวนผู้สูงอายุอยู่มากที่สุด คนวัยทำงานส่วนใหญ่ได้เข้าไปทำงานในกรุงเทพ เนื่องจากกรุงเทพเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ และมีความเจริญก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านศึกษา การคมนาคม และเทคโนโลยี ประกอบกับประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาที่ตามมานั้นเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณทุกคนจะต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สุขภาพจิตใจ การเงิน ที่อยู่อาศัย และเศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะปัญหาทางด้านการเงิน ถ้าหากไม่มีการวางแผนทางด้านการเงิน เพราะคนส่วนใหญ่คิดว่าการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณเป็นเรื่องของผู้สูงอายุ แต่ที่จริงแล้วควรจะเริ่มวางแผนทางด้านการเงินตั้งแต่เริ่มทำงานก่อนที่จะเกษียณอายุ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ มีการเริ่มออมเงิน อายุที่เริ่มออม และการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจตั้งใจที่จะศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณของประชากรก่อนวัยเกษียณในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนที่กำลังทำงานก่อนวัยเกษียณในการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ เพื่อช่วยลดปัญหาทางการเงินของผู้เกษียณอายุ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

1.2.2 เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

1.3 สมมติฐานของงานวิจัย

1.3.1 สมมติฐานที่ 1 การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

1.3.2 สมมติฐานที่ 2 ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ” โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1.4.1 กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชากรก่อนวัยเกษียณ ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4.2 ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ

ลักษณะเศรษฐกิจ สังคม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่อยู่อาศัย

1.4.3 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

การวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ได้แก่ อายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน การประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

1.4.4 ระยะเวลาในการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัยและรูปแบบการวิจัย การกำหนดตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ ตามด้วยตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

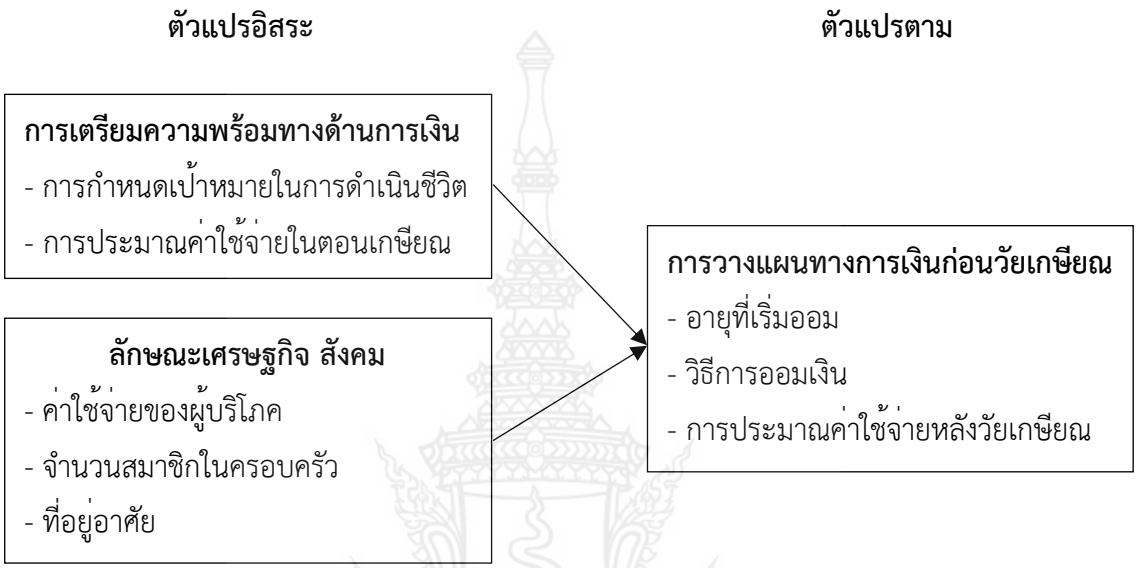

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาเรื่อง “การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ” จะมีประโยชน์ต่อ

1.6.1 เพื่อให้ทราบถึงการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณของกลุ่มคนทำงานก่อนวัยเกษียณ

1.6.2 เพื่อให้กลุ่มคนทำงานก่อนวัยเกษียณได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

1.7 คำนิยามศัพท์

การเตรียมความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ได้ถูกเตรียมพร้อมเพื่อให้เกิดความมั่นใจ และตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนคุณสมบัติหรือสภาวะที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (วิลาวรรณ บุญเจือ, 2562)

การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย หมายถึง การเตรียมความพร้อมสำหรับวัยก่อนการเกษียณอายุการทำงานด้านสุขภาพร่างกาย เช่น ความเสื่อมถอยทางด้านสุขภาพร่างกาย การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกาย รวมถึงการวิธีการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง (สุภาลักษณ์ จันทา, 2560)

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน หมายถึง การวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้บุคคลมีเงินไว้ใช้จ่ายในช่วงหลังเกษียณอายุ ในการรักษาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานที่ต้องการของแต่ละบุคคล กล่าวคือ การมีหลักประกันทำให้เกิดการเตรียมความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจในการเข้าสู่วัยสูงอายุ (ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, 2564)

การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม เพื่อทำให้คุณสามารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามลำดับความสำคัญที่ต้องการได้ หรือเรียกง่ายว่าคือการวางแผนเกี่ยวกับการเงินเพื่อให้ฝันเป็นจริงได้ครบถ้วนสมบูรณ์ การวางแผนการเงินไม่ได้หมายถึง แผนสำหรับคนมีเงินเท่านั้น แต่คือ แผนเพื่อให้คุณมีเงินเพียงพอใช้จ่าย และมีความสุขไปตลอดทุกช่วงวัยของชีวิตและไม่ได้หมายถึงการลงทุนเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย การบริหารจัดการความเสี่ยง การออมเงิน หรือการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการลงทุนให้เหมาะสม การวางแผนทุนการศึกษาบุตร การวางแผนการจะมีหนี้สินและบริหารจัดการหนี้สินไปจนถึงการวางแผนเพื่อเป้าหมายสำคัญต่าง ๆ ในชีวิต เช่น การซื้อบ้าน การสมรส ทุนการศึกษาบุตร การจัดการความเสี่ยงสำหรับตนเองและครอบครัวผ่านการทำประกัน การวางแผนภาษี รวมถึงการมีเงินทุนเพื่อเริ่มต้นทำธุรกิจ การวางแผนเกษียณอายุ และการวางแผนมรดกและจัดทำพินัยกรรมเพื่อส่งต่อความมั่งคั่งไปยังลูกหลาน เป็นต้น (สมาคมนักวางแผนการเงินไทย, 2566)

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เป็นปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชา รายได้ต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ของแต่ละบุคคลมีแนวทางการวางแผนทางการเงินที่หลากหลายและแตกต่างกัน และผลของการวางแผนของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างแต่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอายุ รายได้ และการบริหารการเงินของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง (รักษ์สุดา เหล่าคา, 2563)

ภาวะทางเศรษฐกิจ หมายถึง ภาวะทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจในประเทศ เงินเฟ้อ ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย ทำให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้น คือ ผู้ได้รับผลกระทบในด้านใด และใช้ประโยชน์จากสภาวะนั้นในการวางแผนการเงินของตน (รักษ์สุดา เหล่าคา, 2563)

การออม หมายถึง เป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เผื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้อยากทำ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มี

ความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

วัตถุประสงค์ในการออม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ออมเผื่อกรณีฉุกเฉิน คือ ควรมีจำนวนเท่ากับรายจ่ายประจำ 6 เดือน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกรณีเจ็บป่วย หรือมีเหตุให้ต้องใช้เงินก้อนอย่างเร่งด่วน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

2. ออมเพื่อเติมฝัน คือ เป็นการออมระยะสั้นถึงปานกลาง 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของที่อยากได้ หรือบริจาคเพื่อสังคม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

3. ออมเพื่อวัยเกษียณ คือ เป็นการออมระยะยาวเพื่อใช้จ่ายเมื่อพ้นวัยทำงาน และมีเพียงพอสำหรับการดูแลสุขภาพ ทำกิจกรรมเพื่อความสุขในชีวิต และลดภาระของลูกหลาน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

4. ออมเพื่อการลงทุน คือ เป็นการนำเงินออมไปลงทุนให้เงินงอกเงย เช่น ซื้อพันธบัตรกองทุนรวม หุ้น ฯลฯ ซึ่งควรเลือกการลงทุนที่เหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

การเกษียณอายุ หมายถึง ครบกำหนดอายุรับราชการหรือสิ้นกำหนดเวลารับราชการ คือ เมื่อผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปี ซึ่งปัจจุบันแม้จะมีผู้ลาออกตามนโยบาย เออรี่รีไทร (Early Retired) ของรัฐบาลไปก่อนอายุจะครบ 60 ปี ก็ตามแต่ข้าราชการส่วนใหญ่ก็ยังอยู่จนครบอายุเกษียณ (สุขใจ-วัยเกษียณ, 2566)

บทที่ 2
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน

ความพร้อมทางด้านการเงินนั้น เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากเรื่องหนึ่งที่จะต้องมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเกษียณอายุ แต่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินเพื่อวัยเกษียณมากนัก และโดยส่วนใหญ่จะเริ่มเตรียมความพร้อมก็ต่อเมื่อมีอายุใกล้จะเกษียณแล้ว ซึ่งทำให้มีเวลาน้อยเกินไปที่จะเตรียมความพร้อมได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินเพื่อวัยเกษียณนั้น มีขั้นตอนดังนี้ (ปรีชา กิจโมกข์, 2564)

2.1.1 ประมาณการอายุที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณอายุไปจนสิ้นอายุขัย

โดยอาจจะประมาณการจากบุคคลในครอบครัว เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย บิดา หรือมารดา เป็นต้น โดยพิจารณาจากอายุของบุคคลดังกล่าวว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีอายุยืนยาวเพียงใด และนำมาใช้เป็นตัวเลขสำหรับการประมาณการอายุขัยของตนเอง และตามหลักความระมัดระวัง (Conservative) ควรจะบวกเพิ่มไปอีก 8 ปี โดยประมาณ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อายุขัยเฉลี่ย 80 ปี อายุขัยที่ประมาณการได้ควรจะเท่ากับ 88 ปี (ปรีชา กิจโมกข์, 2564)

2.1.2 กำหนดเป้าหมายการดำเนินชีวิตที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุ

เป็นการวาดภาพการดำเนินชีวิตตลอดในช่วงหลังเกษียณอายุที่ได้ประมาณการไว้ว่าต้องการใช้ชีวิตแบบไหน และต้องการจะทำสิ่งใดบ้างหลังจากเกษียณอายุไปแล้ว แต่โดยพื้นฐานแล้วบุคคลทั่วไปนั้นต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างจากช่วงก่อนเกษียณอายุมากนัก เช่น ต้องการมีเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนให้เท่ากับค่าใช้จ่ายในช่วงก่อนเกษียณอายุ เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตต่ำลง นอกจากนี้ บางคนเมื่อเกษียณอายุแล้วอาจจะต้องการมีเงินสำหรับไปท่องเที่ยว

ต่างประเทศ ต้องการมีเงินที่จะนำไปใช้ในการทำบุญ ต้องการเงินเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพ (ปรีชา กิจโมกข์, 2564)

2.1.3 ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุ

หลังจากที่ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินชีวิต ในช่วงหลังเกษียณอายุแล้วนั้น ให้ประมาณการว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในช่วงเกษียณอายุทั้งหมดนั้นมีจำนวนเท่าใด แต่โดยทั่วไปแล้วควรจะมีค่าใช้จ่ายอย่างน้อยให้เพียงพอกับความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานสำหรับวัยเกษียณ (ปรีชา กิจโมกข์, 2564)

ทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ตามนิยามขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ (OECD) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจ การตระหนัก ทัศนคติ ความเชี่ยวชาญและชำนาญ และพฤติกรรมทางการเงิน ในลักษณะที่ส่งผลให้บุคคลหนึ่งเกิดการตัดสินใจทางการเงินที่ดีและยังส่งผลให้บุคคลนั้นมีสุขภาพทางการเงินที่ดีด้วย (วราลักษณ์ ลิ่มกาญจนา, 2563)

ทักษะทางการเงินมีลักษณะเป็นนามธรรมอย่างหนึ่งซึ่งจับต้องไม่ได้ เช่นเดียวกับความฉลาดหรือลักษณะเฉพาะของบุคคล ทักษะทางการเงินจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่จะวัดได้จากตัวแปรหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่บ่งบอกว่าเป็นลักษณะของผู้มีทักษะทางการเงิน ทั้งนี้ ตัวแปรหรือปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวที่เกี่ยวกับการวัดทักษะ ทางการเงินได้ถูกศึกษา และสะท้อนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดโดย Financial Services Authority (FSA) (FSA, June 2005)1/ประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสำรวจระดับทักษะทางการเงินของประชาชนในกลุ่มประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งสำรวจครั้งแรกในปี 2004 และมีการรายงานผลสำรวจเมื่อปี 2006 FSA กำหนดกรอบแนวคิดทักษะทางการเงินว่า ปัจจัยที่จะส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคคล ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ (หรือหมายถึงความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ) และทัศนคติ และความเชื่อมั่น อย่างไรก็ตาม ทั้ง 3 ปัจจัยก็ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อม รวมทั้งลักษณะนิสัยความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลด้วยทักษะทางการเงิน จึงสามารถสะท้อนและวัดได้จากพฤติกรรมของบุคคล (รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย, 2556)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม

การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจหรือด้านการเงินมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้ที่เคยได้รับจะลดน้อยลง ซึ่งถ้าหากไม่มีการเตรียมความพร้อมด้านการเงินไว้ล่วงหน้าก็จะทำให้ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2540) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่จะเกษียณอายุควรมีการเตรียมความพร้อมเรื่องทรัพย์สินเงินทองไว้ล่วงหน้าตั้งแต่วัยทำงาน เพราะเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วโอกาสที่จะหางานที่มีรายได้สูง ๆ เป็นไปได้ยาก การที่หวังจะพึ่งลูกหลานในสภาพ

เศรษฐกิจในปัจจุบันก็เป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบาก การมีฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เกษียณอายุมีความสุขในบั้นปลายชีวิตไม่เป็นภาระของลูกหลาน (สุภาลักษณ์ จันทา, 2560)

อภิชญาฎา ภู่ระหงษ์ (2563) ได้อธิบายไว้ว่า ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ลักษณะเศรษฐกิจสังคม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันและการวางแผนด้านที่อยู่อาศัยในวัยเกษียณฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่ยังไม่มีการวางแผนฯ (ร้อยละ 34) พบว่าลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมทั้ง 3 ส่วน มีความเกี่ยวเนื่องกันตั้งแต่ระดับการศึกษาที่ต่ำส่งผลต่อความมั่นคงในด้านอาชีพ และมีรายได้น้อย ส่งผลให้ยังไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณฯ เนื่องจากการมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป รายได้น้อยเกินกว่าจะออมและยังมีภาระหนี้สิน ต่อเนื่องไปยังเรื่องของที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ซึ่งหากมีรายได้น้อยแล้วมีลักษณะการครอบครองแบบเช่าอาจส่งผลต่อที่อยู่อาศัยในวัยเกษียณฯ เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวกว่าร้อยละ 90 ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยเมื่อถึงวัยเกษียณฯ ซึ่งหมายถึง การต้องมีค่าใช้จ่ายสำหรับที่อยู่อาศัยรวมถึงค่าใช้จ่ายสำหรับการอยู่อาศัยในวัยเกษียณฯ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

Hallman & Rosenbloom (2000) ได้ให้คำนิยามของการวางแผนทางการเงินเป็นกระบวนการประเมิน สรรค์สร้าง และนำแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลต้องการให้บรรลุภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล ในสหรัฐอเมริกามีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลในเรื่องนี้โดยเฉพาะชื่อ The Certified Financial Planner Board of Standards (CFP Board)

ได้ให้คำนิยามว่า การวางแผนทางการเงิน เป็นการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (Life Goals) ของบุคคลโดยผ่านการบริหารและวางแผนทางการเงิน ซึ่งถูกออกแบบมาของแต่ละบุคคลและเกี่ยวข้องกัน ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลทางการเงินของบุคคลกำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนทางการเงิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต (พิทยา ปนัดดาสิริสุข, 2565)

ภาสกร จูตะกานนท์ (2563) ได้อธิบายไว้ว่า การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ ถือเป็นการวางแผนชีวิตที่สำคัญที่มีเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต โดยระยะเวลาความพร้อมเพื่อเกษียณอายุที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล จะมีความแตกต่างกันและควรเริ่มเตรียมตัว 10-20 ปี ก่อนเกษียณอายุ (กษมา สุขสารพันธ์, 2563)

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ (Economics Concepts and Theories) ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบได้กับการวางแผนการเดินทาง โดยจะต้องมีการสำรวจเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และสถานะทางการเงินในปัจจุบันเพื่อที่จะสามารถนำไปกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่นเดียวกับการวางแผนการเดินทางซึ่งจะต้องมีการสำรวจจุดเริ่มต้น และจุดหมายปลายทางเพื่อที่จะสามารถกำหนดเส้นทางที่เหมาะสม การกำหนดแนวทางในการเดินทางนั้น จะต้องมีการสำรวจเงินที่มีอยู่ระยะเวลาที่ต้องใช้เงิน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวมทั้งอาจต้องศึกษาสภาพภูมิอากาศ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการเดินทาง ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินก็จำเป็นต้องมีการสำรวจถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะสามารถกำหนดทางเลือกในการลงทุนที่เหมาะสมในขณะนั้น ๆ (รักษ์สุดา เหล่าคา, 2563)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภณิตา สุนทรไชย (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และทดสอบสมการพยากรณ์ด้วยการวิเคราะห์เชิงเส้นแบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า 1) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.82, S.D. = 0.58 และแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินสถานะทางการเงินตามหลักความพอประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.91, S.D.= 0.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักความมีเหตุมีผลมีค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.63 การติดตามและปรับปรุงแผนการวางแผนทางการเงินตามหลักความรู้ และคุณธรรมมีค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.70 และการปฏิบัติตามแผนการเงินตามหลักการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน $\bar{x}$ = 3.69, S.D.= 0.72 ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Enter จากการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ในสมการทุกตัวทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ รายได้-ค่าใช้จ่าย (x_1) ภาวะเงินเฟ้อ (x_2) และอัตราดอกเบี้ย (x_3) สามารถพยากรณ์ได้เท่ากับ 0.575 (R^2 = 0.575) มีค่าความสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.758 (R = 0.758) ผลพบว่า รายได้-ค่าใช้จ่าย (x_1) และอัตราดอกเบี้ย (x_3) เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (y) ส่วนภาวะเงินเฟ้อ (x_2) ไม่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 3) รูปแบบของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณและแปลความหมาย มีลำดับขั้นตอนการนำเสนอ ดังนี้ 1) สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 2) ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการวิเคราะห์สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $y = 1.271 + 0.326x_1 + 0.297x_3$ และในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Zy = 0.421Z_1 + 0.365Z_3$

อรินทร อุดมเชียร (2561) ศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ได้จำนวน 320 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละและการวิเคราะห์ไค-สแควร์ พบว่า 1) พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-40 ปี มีสถานภาพโสด มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรี อายุการทำงานเฉลี่ย 10 ปี 9 เดือน มีบ้านพักเป็นของตนเอง และใช้รถยนต์ส่วนตัว 2) พนักงานส่วนใหญ่มีรายได้เป็นเงินเดือนเพียงอย่างเดียว รายได้เฉลี่ย 15,000-30,000 บาทต่อเดือน มีการจัดสรรค่าใช้จ่ายประจำเดือน ได้แก่ ค่าอุปโภคและบริโภคต่าง ๆ ใช้จ่ายเป็นเงินสดและบัตรเครดิต พฤติกรรมการใช้จ่ายมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า 3) พนักงานส่วนใหญ่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารสามารถออมได้ไม่เกิน 5% ของรายได้และได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีการวางแผนภาษีโดยใช้สิทธิลดหย่อนภาระภาษีด้วยเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการวางแผนภาษี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในอัตราร้อยละ 10 จึงมีการวางแผนภาษี ด้านสิทธิลดหย่อนภาระภาษีจากการประกันชีวิตและดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับการวางแผนภาษี พบว่า พนักงานกลุ่มที่มีความสามารถในการออม มีการวางแผนภาษีด้านสิทธิลดหย่อนภาระภาษีรายการเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากที่สุด รองลงมาคือ เบี้ยประกันชีวิต

สุพัตรา จันทนะศิริ (2563) ศึกษาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากข้าราชการครูที่เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 499 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard

Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ค่าสถิติ Chi-Square ในการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพของครอบครัวสมรส จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุการทำงานงานส่วนใหญ่ 16-25 ปี และรายได้เฉลี่ย 15,001-20,000 บาท ซึ่งมีความเห็นว่า ด้านปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทย วิถีในการดำเนินชีวิตของแต่ละคน กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการเงินและการลงทุนและสิทธิประโยชน์ทางภาษี มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมากที่สุด ส่วนใหญ่ทำการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลฐานะทางการเงิน และป้องกันไม่ให้มีภาระหนี้สินที่มากเกินความสามารถในการชำระหนี้ กรอบระยะเวลาที่กำหนดในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นระยะกลาง ระยะเวลา 1 ถึง 5 ปี มีรูปแบบคือ เน้นความมั่นคงทางการเงิน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ ครอบครัว และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

สมคิด ยาเคน (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณของพนักงานเทศบาลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 106 คน ที่เป็นพนักงานของเทศบาลตำบลแม่กา และใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านทัศนคติในการวางแผนทางการเงิน และปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงมีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณระดับมาก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านความรู้เรื่องเครื่องมือทางการเงินมีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลระดับปานกลาง และผลการทดสอบสมมติฐานนั้นพบว่า ปัจจัยด้านความรู้เรื่องเครื่องมือทางการเงินไม่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในวัยเกษียณที่ระดับนัยสำคัญ 0.5 โดยพนักงานส่วนใหญ่เข้าใจว่าการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่จำเป็น และมีบางคนไม่มีการออมเงินและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอและไม่มีความรู้ในการใช้เครื่องมือทางการเงินที่จะช่วยในการวางแผนทางการเงิน แต่ทุกคนเห็นถึงความสำคัญการวางแผนทางการเงินนั้นจะช่วยให้มีเงินสำรองใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และทำให้มั่นใจว่าชีวิตหลังเกษียณจะมีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่าย ดังนั้น เทศบาลควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินให้พนักงานและประชาชนทั่วไป

เดชดำรง บุญเต็ม (2564) ศึกษาเรื่องการตระหนักและรับรู้ความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารในกองทัพบก การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก จำนวน 350 ตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานประกอบการนำเสนอ พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเก่งและด้านดีตามลำดับ ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกอยู่ในระดับสูงมาก โดยการประเมินสถานภาพของตนเองอยู่ในระดับสูงมาก การกำหนดเป้าหมายทางการเงินอยู่ในระดับสูงการกำหนดทางเลือก และประเมินผลทางเลือกการเงินอยู่ในระดับสูง การปฏิบัติตามแผนการเงินอยู่ในระดับสูงมากและการติดตามผล และปรับปรุงแผนการเงินอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ด้านอายุ และด้านสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งประกอบด้วยความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งและความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก และการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยการนำแนวทางพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองมากระตุ้นการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

กนกวรรณ วัฒนาทัศนีย์ (2565) ศึกษาการวางแผนทางการเงินในสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 400 คน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพโสด มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท การออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ช่วงก่อนเกิดสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผนทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผนทางการเงินคิดเป็นร้อยละ 76.25 สำหรับการวางแผนทางการเงิน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหนี้สิน ด้านรายได้ ด้านการออม ด้านความเสี่ยง ด้านอื่น ๆ

(ด้านมรดก, ด้านภาษี, ด้านการเกษียณ) ด้านการลงทุนและด้านประกันภัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนสวัสดิการที่ได้รับจากรัฐบาล ส่วนใหญ่ประชาชนได้รับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 78.50 และประชาชนที่ไม่ได้รับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 21.50

ญาณิกา ตระกูลกำจาย (2566) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเพียงพอของเงินวัยเกษียณของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคใต้) จังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคใต้) จังหวัดยะลา จำนวน 323 คน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ใช้ T (T-test) เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการออม โดยมีความถี่ในการออม 1-2 ครั้งต่อเดือน จำนวนเงินออมต่อเดือนอยู่ที่ 3,000-5,000 บาทขึ้นไป ระยะเวลาในการออมมากกว่า 5 ปี เลือกการออมในรูปแบบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีสัดส่วนการออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน 15-20% ของรายได้และมีวัตถุประสงค์หลักในการออมเงินเพื่อการเกษียณ ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีความเพียงพอของเงินวัยเกษียณของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแตกต่างกัน รวมถึงความเพียงพอของเงินวัยเกษียณที่แตกต่างกัน มีปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการออมในด้านทัศนคติการออม อัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงในการลงทุน และการวางแผนการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเพียงพอของเงินวัยเกษียณ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านอัตราเงินเฟ้อ ด้านอัตราดอกเบี้ย และด้านเศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนี้ปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการออม ได้แก่ ด้านอัตราผลตอบแทน และด้านทักษะทางการเงิน มีอิทธิพลต่อความเพียงพอของเงินวัยเกษียณของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดอบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรมีนโยบายให้พนักงานเข้าร่วมการสำรวจทักษะทางการเงินเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของระดับทักษะทางการเงิน โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการจัดทำนโยบายเชิงพัฒนาเพื่อส่งเสริมทักษะทางการเงิน

สุนิ ประจิตร (2566) ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการเงินที่เพียงพอ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณของบุคลากรทางการศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 300 ราย และการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ

40 ปีขึ้นไป จำนวน 10 ราย สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างโดยใช้เครื่องมือทางสถิติ Structural Equation Modeling ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย 1) ความรู้ด้านการเงิน 2) รูปแบบการลงทุน และ 3) การวางแผนเกษียณสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปัจจัยความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนเกษียณ เท่ากับ 0.692 มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณ เท่ากับ 0.663 ส่วนรูปแบบการลงทุนมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนเกษียณ เท่ากับ 0.055 มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อ ความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณ เท่ากับ 0.176 และการวางแผนเกษียณมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณ เท่ากับ 0.412 สำหรับรูปแบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณของบุคลากรทางการศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า ประกอบไปด้วยปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินเป็นสำคัญ รองลงมาคือ การวางแผนเกษียณ และรูปแบบการลงทุน

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยการใช้แบบสอบถาม โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรก่อนวัยเกษียณ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 5,494,932 (ณ ปี พ.ศ. 2566) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน ±5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้แบบสอบถามตอบกลับมาทั้งหมด จำนวน 249 ชุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณและการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

3.2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายได้ครัวเรือน โดยใช้คำถามแบบปลายปิด (Close-end Question)

3.2.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน โดยใช้คำถามแบบ ปลายปิด (Close-end Question) โดยใช้การประเมินค่าของ Likert (1932) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ 5 ระดับความคิดเห็น คือ บ่อยที่สุด บ่อย ปานกลาง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย ใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการวัดระดับความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน ระดับการวัดมี ดังนี้

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็น มีระดับการวัด ดังนี้

ไม่เคย	มีค่าคะแนนเป็น 1
นาน ๆ ครั้ง	มีค่าคะแนนเป็น 2
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเป็น 3
บ่อย	มีค่าคะแนนเป็น 4
บ่อยที่สุด	มีค่าคะแนนเป็น 5

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน มีระดับการวัด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	บ่อยที่สุด
3.41-4.20	บ่อย
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	นาน ๆ ครั้ง
1.00-1.80	ไม่เคย

3.2.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยใช้คำถามแบบปลายปิด (Close-end Question) โดยใช้การประเมินค่าของ Likert (1932) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ 5 ระดับความคิดเห็น คือ มีผลอย่างมากที่สุด มีผลอย่างมาก มีผลปานกลาง ไม่ค่อยมีผล ไม่มีผลเลย ใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการวัดระดับ ความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน ระดับการวัดมี ดังนี้

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็น มีระดับการวัด ดังนี้

ไม่มีผลเลย	มีค่าคะแนนเป็น 1
ไม่ค่อยมีผล	มีค่าคะแนนเป็น 2
มีผลปานกลาง	มีค่าคะแนนเป็น 3
มีผลอย่างมาก	มีค่าคะแนนเป็น 4
มีผลอย่างมากที่สุด	มีค่าคะแนนเป็น 5

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน มีระดับการวัด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีผลอย่างมากที่สุด
3.41-4.20	มีผลอย่างมาก
2.61-3.40	มีผลปานกลาง
1.81-2.60	ไม่ค่อยมีผล
1.00-1.80	ไม่มีผลเลย

3.2.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยใช้คำถามแบบปลายปิด (Close-end Question) โดยใช้การประเมินค่าของ Likert (1932) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ 5 ระดับความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย ใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากการวัดระดับความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน ระดับการวัดมี ดังนี้

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็น มีระดับการวัด ดังนี้

ไม่เคย	มีค่าคะแนนเป็น 1
นาน ๆ ครั้ง	มีค่าคะแนนเป็น 2
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเป็น 3
มาก	มีค่าคะแนนเป็น 4
มากที่สุด	มีค่าคะแนนเป็น 5

สำหรับการวัดระดับความคิดเห็นเป็นช่วงคะแนน มีระดับการวัด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	นาน ๆ ครั้ง
1.00-1.80	ไม่เคย

3.2.1.5 ข้อเสนอแนะ

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปสอบถามประชากรก่อนวัยเกษียณของคนที่กำลังทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร และนำกลับมา

ตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมทั้งคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาบันทึกข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลต่อไป

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน มาใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 2 ข้อ มีการใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

3.5.2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 จะใช้สถิติทดสอบหาความสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.5.2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 จะใช้สถิติทดสอบหาความสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอมถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลทั่วไปมีทั้งหมด 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายได้ครัวเรือน ผลการวิเคราะห์ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	111	44.60
หญิง	138	55.40
รวม	249	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 และเพศชาย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60

ตาราง 4.2 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
23-30 ปี	50	20.10
31-40 ปี	78	31.30
41-50 ปี	56	22.50
51-59 ปี	46	18.50
มากกว่า 60 ปี	19	7.60
รวม	249	100

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 รองลงมา อายุ 41-50 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 อายุ 23-30 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10 อายุ 51-59 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และน้อยที่สุด อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	109	43.80
สมรส	129	51.80
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	8	3.20
หม้าย	3	1.20
รวม	249	100

จากตาราง 4.3 พบว่าส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 รองลงมา คือ โสด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 แยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 และน้อยที่สุด หม้าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตาราง 4.4 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญา	24	9.60
อนุปริญญา/ปวส.	39	15.70
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	168	67.50
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	16	6.40
สูงกว่าปริญญาโท	2	0.80
รวม	249	100

จากตาราง 4.4 พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมา คือ มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 มีการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 และน้อยที่สุด คือ มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ตาราง 4.5 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รัฐวิสาหกิจ	28	11.20
พนักงานบริษัทเอกชน	219	88.00
อื่น ๆ	2	0.80
รวม	249	100

จากตาราง 4.5 พบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมา คือ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 และน้อยที่สุด คือ อื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ตาราง 4.6 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
10,000-15,000 บาท	30	12.00
15,000-20,000 บาท	29	11.60
20,000-25,000 บาท	33	13.30
25,000-30,000 บาท	38	15.30
มากกว่า 30,000 บาท	119	47.80
รวม	249	100

จากตาราง 4.6 พบว่าส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมา คือ มีรายได้ 25,000-30,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 มีรายได้ 20,000-25,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 มีรายได้ 10,000-15,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ 15,000-20,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้ครัวเรือน

รายได้ครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
10,000-15,000 บาท	24	9.60
15,000-20,000 บาท	7	2.80
20,000-25,000 บาท	24	9.60
25,000-30,000 บาท	33	13.30
มากกว่า 30,000 บาท	161	64.70
รวม	249	100

จากตาราง 4.7 พบว่าส่วนใหญ่ มีรายได้ครัวเรือน มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 รองลงมา คือ มีรายได้ 25,000-30,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 มีรายได้ 20,000-25,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 มีรายได้ 10,000-15,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ 15,000-20,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามในส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ในด้านของการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต

การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านมีการกำหนดเป้าหมายในการวางแผน การทำธุรกิจส่วนตัวหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพิ่มเติมมากขึ้น	3.62	1.14	ระดับมาก
2. ท่านมีการเตรียมเงินสำรองไว้ใช้เป็นรายจ่ายในยามเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ	3.59	1.07	ระดับมาก
3. ท่านมีการเตรียมเงินสำรองไว้ สำหรับจัดซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยหลังวัยเกษียณ	3.05	1.35	ระดับปานกลาง
4. ท่านมีการเตรียมเงินส่วนที่เหลือสำหรับสันทนาการ เช่น ท่องเที่ยวในประเทศ, ต่างประเทศ หรือทำบุญ ฯลฯ	3.12	1.25	ระดับปานกลาง
รวม	3.34	0.86	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.8 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.34 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายในการวางแผน การทำธุรกิจส่วนตัวหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพิ่มเติมมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการเตรียมเงินสำรองไว้ใช้เป็นรายจ่ายในยามเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก มีการเตรียมเงินส่วนที่เหลือสำหรับสันทนาการ เช่น ท่องเที่ยวในประเทศ, ต่างประเทศ หรือทำบุญ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีการเตรียมเงินสำรองไว้ สำหรับจัดซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ในด้านการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ

การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านมีวางแผนการประมาณค่าใช้จ่ายมากขึ้นภายหลังจากเกษียณ เช่น ซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นในปัจจุบัน	3.58	1.12	ระดับมาก
2. ท่านมีการวางแผนค่าใช้จ่าย ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน	3.20	1.43	ระดับปานกลาง
3. ท่านมีการวางแผนทางด้านการเงินนอกเหนือจากรายจ่ายในชีวิตประจำวัน	3.58	1.07	ระดับมาก
รวม	3.45	0.96	ระดับมาก

จากตาราง 4.9 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.45 อยู่ในระดับมาก พบว่าส่วนใหญ่ มีการวางแผนทางด้านการเงินนอกเหนือจากรายจ่ายในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีวางแผนการประมาณค่าใช้จ่ายมากขึ้นภายหลังจากเกษียณ เช่น ซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ มีการวางแผนค่าใช้จ่าย ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามในส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่อยู่อาศัย ผลการวิเคราะห์ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจสังคม ในด้านค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค

ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านมีจำนวนบุตรหลานที่ต้องดูแลค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน	2.73	1.55	ระดับปานกลาง

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจสังคม ในด้านค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
2. ท่านมีค่าใช้จ่ายที่จะต้องนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการเช่าบ้าน เช่าคอนโด การผ่อนรถ และผ่อนบ้าน	3.31	1.42	ระดับปานกลาง
3. ท่านมีโรคประจำตัวที่จะต้องเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา	2.71	1.28	ระดับปานกลาง
รวม	2.92	0.99	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.10 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.92 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่จะต้องนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการเช่าบ้าน เช่าคอนโด ผ่อนรถและผ่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีจำนวนบุตรหลานที่ต้องดูแลค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ มีโรคประจำตัวที่จะต้องเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจสังคมในด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลมากกว่า 4 คน หรือน้อยกว่า	3.08	1.24	ระดับปานกลาง
2. ท่านมีจำนวนบุตรหลานมากกว่า 2 คนหรือน้อยกว่า ที่ต้องส่งเสียค่าเล่าเรียน	2.33	1.37	ระดับน้อย
3. ท่านมีการเก็บเงินไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรหลาน เผื่อในกรณีฉุกเฉิน	2.73	1.34	ระดับปานกลาง
4. ท่านมีการเก็บเงินไว้ให้กับบุตรหลาน เผื่อไว้ใช้ในการเรียนและศึกษาต่อในระดับสูง ในประเทศหรือต่างประเทศ	2.61	1.41	ระดับปานกลาง
รวม	2.69	1.10	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.11 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.69 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลมากกว่า 4 คน หรือน้อยกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีการเก็บเงินไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรหลาน เผื่อในกรณีฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับปานกลาง มีการเก็บเงินไว้ให้กับบุตรหลาน เผื่อไว้ใช้ในการเรียนการศึกษาต่อในระดับสูงในประเทศหรือต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีจำนวนบุตรหลานมากกว่า 2 คนหรือน้อยกว่าที่ต้องส่งเสียค่าเล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของลักษณะเศรษฐกิจสังคมในด้านที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย	$\bar{x}$	S.D.	**ระดับความสำคัญ**
1. ท่านมีการวางแผนในอาชีพหลังวัยเกษียณอายุ เช่น ทำสวน ปลูกต้นไม้ ในภายหลังเกษียณอายุ	3.67	1.15	ระดับมาก
2. ท่านมีการหมั่นตรวจสอบสภาพบ้านว่ามีอะไรต้องซ่อมแซมให้มีสภาพดีอยู่เสมอ	3.41	1.02	ระดับมาก
3. ท่านมีความคิดที่จะย้ายบ้านไปอยู่กับบุตรหลานในตอนเกษียณอายุ	2.43	1.33	ระดับน้อย
รวม	3.17	0.83	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.12 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.17 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีการวางแผนในอาชีพหลังวัยเกษียณอายุ เช่น ทำสวน ปลูกต้นไม้ ในภายหลังเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการหมั่นตรวจสอบสภาพบ้านว่ามีอะไรต้องซ่อมแซมให้มีสภาพดีอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด คือ มีความคิดที่จะย้ายบ้านไปอยู่กับบุตรหลานในตอนเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามในส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ อายุที่เริ่มออมวิธีการออมเงิน การประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านอายุที่เริ่มออม

อายุที่เริ่มออม	$\bar{x}$	**S.D.**	**ระดับความสำคัญ**
1. ท่านมีการวางแผนประมาณอายุที่เริ่มออมเงินก่อนวัยเกษียณ	3.84	1.09	ระดับมาก
2. ท่านมีวิธีการออมเงิน เพื่อใช้ในยามเกษียณอายุอย่างสม่ำเสมอ	3.58	1.11	ระดับมาก
3. ท่านมีการออมเงิน ตั้งแต่เริ่มทำงานเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ	3.37	1.13	ระดับปานกลาง
รวม	3.60	1.02	ระดับมาก

จากตาราง 4.13 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก พบว่าส่วนใหญ่มีการวางแผนประมาณอายุที่เริ่มออมเงินก่อนวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีวิธีการออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณอายุอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด คือ มีการออมเงินตั้งแต่เริ่มทำงานเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านวิธีการออมเงิน

วิธีการออมเงิน	$\bar{x}$	**S.D.**	**ระดับความสำคัญ**
1. ท่านมีการออมเงิน เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการหลังวัยเกษียณ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของเมื่อต้องการและจำเป็น	3.24	1.17	ระดับปานกลาง
2. ท่านมีการวางแผนการออมเงิน เพื่อนำเงินไปลงทุนให้มีรายได้เพิ่มเติมหลังวัยเกษียณ	3.32	1.17	ระดับปานกลาง
3. ท่านมีการออมเงินไว้เผื่อกรณีฉุกเฉิน เช่น เก็บไว้ใช้ในกรณีเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ	3.60	1.08	ระดับมาก
รวม	3.38	1.00	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.14 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.38 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีการออมเงินไว้เผื่อกรณีฉุกเฉิน เช่น เก็บไว้ใช้ในกรณีเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการวางแผนการออมเงิน เพื่อนำเงินไปลงทุนให้มีรายได้เพิ่มเติมหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีการออมเงินเพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการหลังวัยเกษียณ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของเมื่อต้องการและจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

การประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ	$\bar{x}$	**S.D.**	**ระดับความสำคัญ**
1. ท่านมีการวางแผนสำหรับรายรับ-รายจ่าย ไว้ใช้ล่วงหน้าในยามเกษียณอายุ	3.47	1.08	ระดับมาก
2. ท่านมีการวางแผนทางการเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยในยามเกษียณอายุ	3.16	1.08	ระดับปานกลาง
3. ท่านมีการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณอายุเผื่อมีการเจ็บป่วยและต้องใช้เงินในการรักษา	3.44	1.04	ระดับมาก
รวม	3.36	0.96	ระดับปานกลาง

จากตาราง 4.15 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.36 อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าส่วนใหญ่มีการวางแผนสำหรับรายรับ-รายจ่าย ไว้ใช้ล่วงหน้าในยามเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ มีการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณอายุ เผื่อมีการเจ็บป่วยและต้องใช้เงินในการรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด คือ มีการวางแผนทางการเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยในยามเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา

การวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 2 ข้อ โดยมีการใช้สถิติวิจัย ดังนี้

4.5.1 สมมติฐานข้อที่ 1 การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณโดยใช้สถิติทดสอบหาความสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตาราง 4.16 แสดงค่าการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	0.499	8.772	0.000*
การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ	0.266	4.677	0.000*

R^2 = 0.475, F-Value = 111.508, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.16 พบว่า การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต มีผลร้อยละ 49.90 การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ มีผลร้อยละ 26.60 มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.17 แสดงค่าการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	0.406	6.627	0.000*
	0.532	8.921	0.000*
	0.404	6.715	0.000*

R^2 = 0.407, F-Value = 84.240, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.17 พบว่า การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ อายุที่เริ่มออม มีผลร้อยละ 40.60 วิธีการออมเงินมีผลร้อยละ 53.20 และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ มีผลร้อยละ 40.40 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.18 แสดงค่าการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ	0.307	5.022	0.000*
	0.187	3.142	0.002*
	0.329	5.476	0.000*

R^2 = 0.407, F-Value = 84.240, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.18 พบว่า การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ อายุที่เริ่มออม มีผลร้อยละ 30.70 วิธีการออมเงิน มีผลร้อยละ 18.70 และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ มีผลร้อยละ 32.90 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4.5.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยใช้สถิติทดสอบหาความสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตาราง 4.19 แสดงค่าลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค	0.179	2.654	0.008*
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	0.120	1.698	0.091
ที่อยู่อาศัย	0.562	9.161	0.000*

R^2 = 0.322, F-Value = 38.289, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.19 พบว่า ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค มีผลร้อยละ 17.90 ที่อยู่อาศัย มีผลร้อยละ 56.20 ยกเว้น จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลร้อยละ 12.00 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.20 แสดงค่าค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค	0.266	3.833	0.000*
	0.155	2.168	0.031*
	0.052	0.747	0.456

R^2 = 0.290, F-Value = 32.796, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.20 พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม มีผลร้อยละ 26.60 วิธีการออมเงิน มีผลร้อยละ 15.50 ยกเว้น การประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ ไม่มีผลร้อยละ 5.20 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.21 แสดงค่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	0.211	2.892	0.004*
	0.070	0.937	0.350
	0.031	0.419	0.675

R^2 = 0.290, F-Value = 32.796, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.21 พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม มีผลร้อยละ 21.10 ยกเว้น วิธีการออมเงิน ไม่มีผลร้อยละ 7.00 และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ ไม่มีผลร้อยละ 3.10 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.22 แสดงค่าที่อยู่อาศัยที่ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ

ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม	สัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)	ค่า t	Sig (P-Value)
ที่อยู่อาศัย	0.496	7.844	0.000*
	0.514	7.915	0.000*
	0.542	8.516	0.000*

R^2 = 0.290, F-Value = 32.796, N = 249, P-Value ≤ 0.05*

จากตาราง 4.22 พบว่า ที่อยู่อาศัย ส่งผลต่ออายุที่เริ่มออม วิธีการออมเงิน และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ อายุที่เริ่มออม มีผลร้อยละ 49.60 วิธีการออมเงิน มีผลร้อยละ 51.40 และการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ มีผลร้อยละ 54.20 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ 2) เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะงานวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

จากการศึกษา การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต พบว่า ภาพรวมการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.34 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการกำหนดเป้าหมายในการวางแผน การทำธุรกิจส่วนตัวหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพิ่มเติมมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการเตรียมเงินสำรองไว้ใช้เป็นรายจ่ายในยามเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก มีการเตรียมเงินส่วนที่เหลือสำหรับสันทนาการ เช่น ท่องเที่ยวในประเทศ, ต่างประเทศ หรือทำบุญ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีการเตรียมเงินสำรองไว้ สำหรับจัดซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยหลังวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษา การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ พบว่า ภาพรวมการประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.45 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการวางแผนทางด้านการเงินนอกเหนือจากรายจ่ายในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีวางแผนการประมาณค่าใช้จ่ายมากขึ้นภายหลังจากเกษียณ เช่น ซื้อของ

เฉพาะเท่าที่จำเป็นในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด คือ มีการวางแผนค่าใช้จ่าย ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง

5.1.2 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

จากการศึกษา ลักษณะเศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค พบว่า ภาพรวมค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.92 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าใช้จ่ายที่จะต้องนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการเช่าบ้าน เช่าคอนโด ผ่อนรถและผ่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีจำนวนบุตรหลานที่ต้องดูแลค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีโรคประจำตัวที่จะต้องเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 อยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษา ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ภาพรวมสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.69 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลมากกว่า 4 คน หรือน้อยกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีการเก็บเงินไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรหลาน เผื่อในกรณีฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับปานกลาง มีการเก็บเงินไว้ให้กับบุตรหลาน เผื่อไว้ใช้ในการเรียนการศึกษาต่อในระดับสูงในประเทศหรือต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด คือ มีจำนวนบุตรหลานมากกว่า 2 คน หรือน้อยกว่าที่ต้องส่งเสียค่าเล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับน้อย

จากการศึกษา ลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ในด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ภาพรวมด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการวางแผนในอาชีพหลังวัยเกษียณอายุ เช่น ทำสวนปลูกต้นไม้ ในภายหลังเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการหมั่นตรวจสอบสภาพบ้านว่ามีอะไรต้องซ่อมแซมให้มีสภาพดีอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด คือ มีความคิดที่จะย้ายบ้านไปอยู่กับบุตรหลานในตอนเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 อยู่ในระดับน้อย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ผู้วิจัยสามารรถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ พบว่า

5.2.1.1 การเตรียมความพร้อมทางดานการเงิน ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยสอดคล้องกับ ธัญวรัตน์ สุวรรณะ (2564) ที่ทำการการศึกษาเรื่อง 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุของแรงงานนอกระบบในเขตกรุงเทพและปริมณฑล 2) ศึกษาระดับความรู้ทางการเงินเพื่อการวางแผนเกษียณอายุของแรงงานนอกระบบในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า แรงงานนอกระบบ มากกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำวัน และมีพฤติกรรมในการออมเงินเมื่อมีเงินเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายเท่านั้น สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมและการลงทุนเป็นเงินฝากประจำแบบออมทรัพย์ ในกรณีที่แรงงานนอกระบบขาดรายได้หรือตกงานจะสามารถดำรงชีพจากเงินออมได้ไม่เกิน 1 เดือน และมีความรู้ทางการเงินเพื่อการวางแผนเกษียณอายุอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินเพื่อการวางแผนเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เพื่อให้แรงงานนอกระบบสามารถเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณได้ รัฐควรสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ทางการเงินเพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้มีการวางแผนทางการเงินอย่างเร่งด่วนและยังสอดคล้องกับ กอปรกมล ศรีภิรมย์ (2562) ที่ทำการศึกษาเรื่องเพื่อสำรวจการเตรียมความพร้อมด้านการเงินและที่อยู่อาศัย และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับบุคคลและการเตรียมความพร้อมด้านการเงินและที่อยู่อาศัยของกลุ่มก่อนวัยสูงอายุ ในเขตอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.1 สถานภาพสมรสร้อยละ 87.0 วุฒิการศึกษาสูงสุดประถมศึกษาตอนปลายร้อยละ 71.6 อาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 48.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 8,800 บาท ร้อยละ 60.9 มีภาพรวมการเตรียมความพร้อมด้านการเงินระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.68) และด้านที่อยู่อาศัยระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.73) ปัจจัยระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มก่อนวัยสูงอายุสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพศและสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์ แต่ปัจจัยระดับบุคคลทั้ง 4 ดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน โดยสรุปหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบควรเพิ่มระดับการเตรียมความพร้อมให้ประชากรก่อนวัยสูงอายุ

โดยให้ความรู้เพื่อเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ สวัสดิการเงินกู้ด้านที่อยู่อาศัยจากภาครัฐ กฎหมายที่ดินและที่อยู่อาศัย การวางแผนใช้จ่ายเงิน กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินและการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้

5.2.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาลักษณะเศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ พบว่า

5.2.2.1 ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค ที่อยู่อาศัย มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยสอดคล้องกับ นวลทอง วจะรักษ์เลิศ (2564) ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 32,138 บาทต่อเดือน มีผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยหลังวัยเกษียณร้อยละ 60.6 โดยเริ่มออมเมื่ออายุ 40 ปี และมีสัดส่วนเงินออมเฉลี่ยร้อยละ 25.16 ของรายได้ต่อเดือน ทั้งนี้ เมื่อทดสอบสมมติฐานจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจะมีเงินออมเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย 11,320 บาท เป็นระยะเวลาประมาณ 11 ปีหลังเกษียณ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างออมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ คิดเป็นร้อยละ 70 และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพคิดเป็นร้อยละ 66 ของพนักงานทั้งหมด 2) การวางแผนด้านที่อยู่อาศัยในวัยเกษียณ พบว่ามีผู้ที่ต้องการอยู่ในที่อยู่เดิมร้อยละ 64.2 ซึ่งในกลุ่มนี้กว่าร้อยละ 54.6 ยังคงไม่มีแนวคิดในการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ในขณะที่ผู้ต้องการย้ายที่อยู่ร้อยละ 35.8 มีความต้องการย้ายไปอยู่ต่างจังหวัดร้อยละ 71.2 3) เมื่อเกษียณกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงต้องการนโยบายสนับสนุนเกี่ยวกับการออมและสร้างรายได้ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่รายได้ต่ำกว่าต้องการนโยบายสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินและการมีที่อยู่อาศัย ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างต้องการนโยบายส่งเสริมการออมเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณตั้งแต่อายุน้อยกว่า 40 ปี และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 66 ที่ไม่เคยศึกษาการวางแผนการอยู่อาศัยหลังเกษียณ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า พนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการส่วนใหญ่แม้จะเริ่มต้นออมและวางแผนเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณแล้ว แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ด้านนี้มากนักและต้องการให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนการออมและการวางแผนการอยู่อาศัยหลังเกษียณ ทั้งด้านความรู้และกลไกสนับสนุนตั้งแต่ช่วงก่อนอายุ 40 ปี และยังสอดคล้องกับ อารีย์ แผ้วสกุลพันธ์ (2561) ศึกษาการวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่อยู่อาศัย มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเตรียมวางแผนมีบ้านเป็นของตนเองเพื่อพักอาศัยหลังเกษียณอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.71 ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะการที่มีบ้านเป็น

ของตนเองหลังเกษียณอายุทำให้ไม่ต้องสร้างภาระให้กับลูกหลาน และอาจลดความวิตกกังวลต่อการที่ต้องไปอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

5.2.2.2 ลักษณะเศรษฐกิจและสังคม ไม่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ โดยสอดคล้องกับ บุษยวรรณ กุลยวน (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของประชาชนวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และขนาดของครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพและขนาดครอบครัวต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน แสดงว่าอาชีพและขนาดของครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของประชาชน ดังนั้น ไม่ว่าจะอาชีพไหน ก็มีพฤติกรรมการออมคล้ายคลึงกันและขนาดของครอบครัว จำนวนบุคคลในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของประชาชน

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.3.1.1 จากผลการศึกษาพบว่าที่อยู่อาศัยนั้นมีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณมากกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นควรมีการวางแผนทางการเงิน เพราะว่าการซื้อบ้านต้องใช้เงินจำนวนมาก และใช้ระยะเวลาในการเก็บเงิน ควรมีการวางแผนอายุที่จะเริ่มเก็บเงินก่อนที่จะเกษียณอายุ มีการวางแผนการออมเงินและมีการวางแผนการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ เพื่อลดภาระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในวัยเกษียณ และลดการเกิดภาระหนี้สินกรณีเกษียณอายุไปแล้วมีเงินออมไม่เพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐและเอกชน

5.3.2.1 เนื่องจากกลุ่มคนทำงานก่อนวัยเกษียณบางส่วนยังไม่มีการเริ่มออมเงิน และการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณมากนัก ภาครัฐและเอกชนควรมีการส่งเสริมการออมภายในองค์กร มีการจัดอบรมความรู้การวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ มีการแนะนำควรเริ่มวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณอย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนที่กำลังทำงานก่อนวัยเกษียณเพื่อที่จะเกษียณไปแล้วไม่มีปัญหาทางด้านการเงิน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณในด้านอื่นมากขึ้น นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน และลักษณะเศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

5.3.3.2 ควรศึกษารูปแบบการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ ให้มีความเหมาะสมกับผู้เกษียณอายุ มีการศึกษาการวางแผนทางการเงินที่เหมาะกับยุคสมัย และเหมาะกับสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจ สังคมในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

กนกวรรณ วัฒนาทัศนีย์. (2565). *การวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร]. tci-thaijo.org. https://so07.tci-thaijo.org/index.php/jmsc_journal/article/view/857/1576

กษมา สุขสารพันธ์. (2563). *การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมหลังการเกษียณอายุของบุคลากร กรมบัญชีกลางในส่วนกลาง* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ru.ac.th. https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-2/6114993335.pdf

การเกษียณอายุ. (ม.ป.ป.). *สุขใจ-วัยเกษียณ*. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด. www.scbam.com/medias/upload/pagepvd/55club/55clubknl/p2Peacefulness6.pdf

การวางแผนการเงิน. (ม.ป.ป.). *การวางแผนทางการเงิน*. สมาคมนักวางแผนการเงินไทย. https://www.tfpa.or.th/9e6417ebffecef071/Financial_Services.html

การออม. (ม.ป.ป.). *การออม*. ธนาคารแห่งประเทศไทย. https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/saving.html

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลประชากรปี 2566*. กระทรวงสาธารณสุข. http://dashboard.anamai.moph.go.th/population/pop-all/changwat?year=2023&cw=10

กรมการปกครอง. (2566). *10 อันดับ จังหวัดที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดในประเทศไทย*. ไทยรัฐออนไลน์. https://www.thairath.co.th/lifestyle/lifestyle45plus/2731867

กอปรกมล ศรีภิรมย์. (2562). การเตรียมความพร้อมด้านการเงินและที่อยู่อาศัยของประชากรก่อนวัยสูงอายุ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 13*(1), 46. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/journal_sct/article/view/175401/164506

ญาณิกา ตระกูลกำจาย. (2566). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเพียงพอของเงินวัยเกษียณของพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคใต้) จังหวัดยะลา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. Kb.psu.a.th. http://kb.psu.ac.th:8080/psukb/bitstream/2016/18116/2/6410521017.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

เดชดำรง บุญเต็ม. (2564). *การตระหนักและรับรู้ความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารในกองทัพบก* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรังสิต]. tci-thaijo.org. file:///F:/Download/j_mbs,+%7B$userGroup%7D,+38-53.pdf

ธัญวรัตน์ สุวรรณะ. (2564). การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 4*(2), 62-63. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsrnj/article/view/251853/170142

นวลทอง วจะรักษ์เลิศ. (2564). *การวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์]. tci-thaijo.org. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sarasatr/article/download/251398/174109/957074

บุษยวรรณ กุลยวน. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมก่อนวัยเกษียณของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ru.ac.th. https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mlw12/6114961008.pdf

ประเทศไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ. (2563). *ก้าวย่างของประเทศไทย สู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ.* กรมสุขภาพจิต. https://dmh.go.th/news- dmh/view.asp?id=30476

ปรีชา กิจโมกข์. (2564). *การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน.* https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/retirement-plan/what-retirement-have-to-deal-with.html

พัชรี สุขโชค. (2564). *การเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตเพื่อการเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. Journal of Social Synergy. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/thaijss/article/view/252540/172473

บรรณานุกรม (ต่อ)

พิทยา ปนัดดาสิริสุข. (2565). *การวางแผนทางการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ru.ac.th. https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-2/6114993838.pdf.

พรลภัส วุฒิรัตนรักษ์. (2566). *เปิดสถิติประชากรไทยสิ้นปี 2565 กทม.ครองแชมป์สูงสุดกว่า 5 ล้านคน.* Thestandard.co. https://thestandard.co/thailand-demographics-2565/

ภณิตา สุนทรไชย. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. rmu.ac.th. http://research.rmu.ac.th/rdi-mis//upload/fullreport/1615218723.pdf

ยุทธพงษ์ จักรคม. (2565). การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการของบุคลากรสายสนับสนุนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารจันทรเกษมสาร, 28*(1), 151. https://li01.tci-thaijo.org/index.php/crujournal/article/view/253112/174267

รักษ์สุดา เหล่าคา. (2563). *การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ru.ac.th. https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat17/6214060091.pdf

รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย. (2556). *ทักษะทางการเงิน*. ธนาคารแห่งประเทศไทย. https://www.bot.or.th/content/dam/bot/image/research-and-publications/2556ThaiFLsurvey.pdf

วราลักษณ์ ลิ่มกาญจนา. (2563). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ: กรณีศึกษาพนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ภาคใต้.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. tci-thaijo.org. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/buacademicreview/article/download/222803/165921/865478

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิลาวรรณ บุญเจือ. (2562). *การเตรียมความพร้อมในการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณของประชากรวัยแรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ru.ac.th. http://www.advanced-mba.ru.ac.th/advanced-mba-2559/homeweb/7096-IS/Publish/huamark/huamark26/G2/no-6014184014-AD26.pdf

สัณหณัฐ เศรษฐศักดาศิริ และ ชนกนันท์ น้อยทิพย์. (2563). *สังคมผู้สูงอายุ: ความท้าทายที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ.* การเงินการคลัง. http://www.fpojournal.com/aging-society-thailand-policy/

สุนิ ประจิตร. (2566). *รูปแบบการบริหารจัดการการเงินที่เพียงพอเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณของบุคลากรทางการศึกษากรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพ และปริมณฑล* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี]. so04.tci-thaijo.org. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/267806/182930

สุพัตรา จันทนะศิริ. (2563). *การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี]. tci-thaijo.org. https://research.bkkthon.ac.th/abstac/ab_31052563165257.pdf

สุภาลักษณ์ จันทา. (2560). *การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทผลิตอุปกรณ์กีฬาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะการจัดการและท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา]. ir.buu.ac.th. http://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/65/1/59920347.pdf

สมคิด ยาเคน. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณของพนักงานเทศบาลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา]. tci-thaijo.org. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jms_ubu/article/view/243832/170867

บรรณานุกรม (ต่อ)

อภิชญาฎา ภู่ระหงษ์. (2563). การวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณสำหรับกลุ่มคนอายุ 40 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร. *สาระศาสตร์, 2563*(4), 878. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sarasatr/article/download/241900/168619/869599

อรินทร อุดมเชียร. (2561). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยด้านบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม]. tci-thaijo.org. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/polssru/article/view/248302/168870

อารีย์ แผ้วสกุลพันธ์. (2561). *การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม]. tci-thaijo.org. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ksk/article/view/125617/95137

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

****

<u>คำชี้แจง</u>

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณของประชากรก่อนวัยเกษียณ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้โปรดให้ข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

รายละเอียดของแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลในภาพรวมที่ได้รับมาแปรผล ข้อมูลส่วนตัวของท่านทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านและหน่วยงาน ข้อมูลจะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ทางด้านองค์ความรู้ต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามอันเป็นประโยชน์ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้

นางสาวศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล
ผู้วิจัย

<u>คำชี้แจง</u> ขอให้ท่านตอบคำถามต่อไปนี้โดยใส่เครื่องหมาย √ ลงในช่อง ( ) หน้าข้อที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

<u>ส่วนที่ 1</u> ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ( ) ชาย 2. ( ) หญิง

2. อายุ

1. ( ) 23 – 30 ปี 2. ( ) 31 – 40 ปี
3. ( ) 41 – 50 ปี 4. ( ) 51 – 59 ปี
5. ( ) มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ

1. ( ) โสด 2. ( ) สมรส
3. ( ) แยกกันอยู่ / หย่าร้าง 4. ( ) หม้าย
5. ( ) อื่น ๆ.....

4. ระดับการศึกษา

1. ( ) ต่ำกว่าอนุปริญญา 2. ( ) อนุปริญญา / ปวส.
3. ( ) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 4. ( ) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
5. ( ) สูงกว่าปริญญาโท

5. อาชีพ

1. ( ) รัฐวิสาหกิจ 2. ( ) รับราชการ / พนักงานราชการ
3. ( ) พนักงานบริษัทเอกชน 4. ( ) อื่น ๆ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ( ) 10,000 - 15,000 บาท 2. ( ) 15,000 - 20,000 บาท
3. ( ) 20,000 - 25,000 บาท 4. ( ) 25,000 - 30,000 บาท
5. ( ) มากกว่า 30,000 บาท

7. รายได้ครัวเรือน

1. ( ) 10,000 - 15,000 บาท 2. ( ) 15,000 - 20,000 บาท
3. ( ) 20,000 - 25,000 บาท 4. ( ) 25,000 - 30,000 บาท
5. ( ) มากกว่า 30,000 บาท

<u>ส่วนที่ 2</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินว่าท่านมีการปฏิบัติบ่อยครั้งในระดับใด

ระดับความคิดเห็น 5 = บ่อยที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 = บ่อย

ระดับความคิดเห็น 3 = ปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 = นาน ๆ ครั้ง

ระดับความคิดเห็น 1 = ไม่เคย

รายละเอียด	**ระดับความคิดเห็น**				
	5	4	3	2	1
การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต					
1. ท่านมีการกำหนดเป้าหมายในการวางแผน การทำธุรกิจส่วนตัวหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพิ่มเติมมากขึ้น					
2. ท่านมีการเตรียมเงินสำรองไว้ใช้เป็นรายจ่ายในยามเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ					
3. ท่านมีการเตรียมเงินสำรองไว้ สำหรับซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยหลังวัยเกษียณ					
4. ท่านมีการเตรียมเงินส่วนที่เหลือสำหรับสันทนาการ เช่น ท่องเที่ยวในประเทศ, ต่างประเทศ หรือทำบุญ ฯลฯ					
การประมาณค่าใช้จ่ายในตอนเกษียณ					
5. ท่านมีวางแผนการประมาณค่าใช้จ่ายมากขึ้นภายหลังจากเกษียณ เช่น ซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นในปัจจุบัน					
6. ท่านมีการวางแผนค่าใช้จ่าย ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน					
7. ท่านมีการวางแผนทางด้านการเงินนอกเหนือจากรายจ่ายในชีวิตประจำวัน					

<u>ส่วนที่ 3</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงว่าลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการวางแผนตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณของท่านในระดับใด

ระดับความคิดเห็น 5 = มีผลอย่างมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 = มีผลอย่างมาก

ระดับความคิดเห็น 3 = มีผลปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 = ไม่ค่อยมีผล

ระดับความคิดเห็น 1 = ไม่มีผลเลย

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค					
1. ท่านมีจำนวนบุตรหลานที่ต้องดูแลค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน					
2. ท่านมีค่าใช้จ่ายที่จะต้องนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการเช่าบ้าน เช่าคอนโด การผ่อนรถและผ่อนบ้าน					
3. ท่านมีโรคประจำตัวที่จะต้องเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา					
จำนวนสมาชิกในครอบครัว					
4. ท่านมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแลมากกว่า 4 คนหรือน้อยกว่า					
5. ท่านมีจำนวนบุตรหลานมากกว่า 2 คนหรือน้อยกว่า ที่ต้องส่งเสียค่าเล่าเรียน					
6. ท่านมีการเก็บเงินไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับบุตรหลาน เผื่อในกรณีฉุกเฉิน					
7. ท่านมีการเก็บเงินไว้ให้กับบุตรหลาน เผื่อไว้ใช้ในการเรียนและศึกษาต่อในระดับสูง ในประเทศหรือต่างประเทศ					
ที่อยู่อาศัย					
8. ท่านมีการวางแผนในอาชีพหลังวัยเกษียณอายุ เช่น ทำสวน ปลูกต้นไม้ ในภายหลังเกษียณอายุ					
9. ท่านมีการหมั่นตรวจสอบสภาพบ้านว่ามีอะไรต้องซ่อมแซมให้มีสภาพดีอยู่เสมอ					

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
10. ท่านมีความคิดที่จะย้ายบ้านไปอยู่กับบุตรหลานในตอนเกษียณอายุ					

<u>ส่วนที่ 4</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการวางแผนทางการเงินก่อนวัยเกษียณของท่านว่ามีการวางแผนอยู่ในระดับใด

ระดับความคิดเห็น 5 = มากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4 = มาก
ระดับความคิดเห็น 3 = ปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2 = นาน ๆ ครั้ง
ระดับความคิดเห็น 1 = ไม่เคย

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
อายุที่เริ่มออม					
1. ท่านมีการวางแผนประมาณอายุที่เริ่มออมเงิน ก่อนวัยเกษียณ					
2. ท่านมีวิธีการออมเงิน เพื่อใช้ในยามเกษียณอายุอย่างสม่ำเสมอ					
3. ท่านมีการออมเงิน ตั้งแต่เริ่มทำงานเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ					
วิธีการออมเงิน					
4. ท่านมีการออมเงิน เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการหลังวัยเกษียณ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของเมื่อต้องการและจำเป็น					
5. ท่านมีการวางแผนการออมเงิน เพื่อนำเงินไปลงทุนให้มีรายได้เพิ่มเติมหลังวัยเกษียณ					
6. ท่านมีการออมเงินไว้เผื่อกรณีฉุกเฉิน เช่น เก็บไว้ใช้ในกรณีเจ็บป่วยหลังวัยเกษียณ					
การประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ					
7. ท่านมีการวางแผนสำหรับรายรับ–รายจ่าย ไว้ใช้ล่วงหน้าในยามเกษียณอายุ					

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. ท่านมีการวางแผนทางการเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยในยามเกษียณอายุ					
9. ท่านมีการประมาณค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณอายุ เผื่อมีการเจ็บป่วยและต้องใช้เงินในการรักษา					

<u>ส่วนที่ 5</u> ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล ศศิปภัสร์ โชติสุวภัทรนิกุล

วัน เดือน ปีเกิด 20 กุมภาพันธ์ 2541

ภูมิลำเนา อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	**ชื่อสถาบัน**	**ปีที่สำเร็จการศึกษา**
บัญชีบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2563

ประวัติการทำงาน -